

Hälsa- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Annika Jonsson
annika.jonsson@regionjh.se

Regionstyrelsen
RS/167/2025
2025-05-06

Svar på motion från Catarina Espmark (M), Joel Nordkvist (M) och Lise Hjemgaard-Svensson (M) om Utmaningsrätt i Region Jämtland Härjedalen

Ärendebeskrivning

Det har inkommit en motion från Catarina Espmark (M), Joel Nordkvist (M) och Lise Hjemgaard-Svensson (M) om att införa *Utmaningsrätt* i Region Jämtland Härjedalen. Utmaningsrätt innebär att entreprenörer kan utmana en region att bedriva någon av regionens verksamheter på ett bättre sätt än regionen själv, till exempel till en lägre kostnad och/eller högre kvalitet. En region som har antagit regler om utmaningsrätt bestämmer själv om utmaningen ska antas eller ej.

Den enda region som har regler om utmaningsrätt är Region Gotland. De utmaningar som regionen mottagit rör labb- och röntgen, utredning och behandling av neuropsykiatri, samt inköpsfunktioner och upphandling. Samtliga utmaningar har avslagits.

Utmaningar medför ökad administration. Den utmanade verksamheten hos regionen ska utvärderas. Däri ingår att förutse alla konsekvenser vid drift av en extern aktör och att bedöma både direkta och indirekta kostnader för driften, mm. Om utmaningen antas, sammanställs ett upphandlingsunderlag och sedan görs en upphandling enligt LoU.

Enligt en undersökning som Svenskt Näringsliv gjort antogs 20 procent av de utmaningar som kommunerna mottagit. Av de antagna utmaningarna ledde 67 procent till avtal med en extern aktör. Det innebär att det i snitt görs åtta utredningar för varje extern aktör som upphandlas. Utmaningsrätten riskerar att ta stora administrativa resurser i anspråk. En åtgärd för att förbättra Region Jämtland Härjedalens ekonomi är att minska administrationen. Då är det olämpligt att fatta beslut som kan leda till mer administration.

Regionen ser regelbundet över sina verksamheter och kan alltid göra utvärderingar på eget initiativ. Några exempel från senare år är telefonistservice, sjukresebokningar och helpdesk. Då resulterade översynen i att regionen tog över verksamheten i egen regi. Andra gånger kan det leda till att verksamhet upphandlas.

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen avslås.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Johan Palm
Chef hälsa-och sjukvårdspolitiska
avdelningen

Utdrag till

Motionärerna